



Komisja
Europejska

NOWE PRAWO PRZYSŁUGUJĄCE
OBYWATEŁOM UE

**TY TEŻ MOŻESZ
MIEĆ WPŁYW
NA PRAWO UE!**



Europejska inicjatywa obywatelska przewodnik

Wydanie drugie

Komisja Europejska
Sekretariat Generalny
B-1049 Bruksela

Tekst ukończono w czerwcu 2014 r.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2014

ISBN 978-92-79-32313-3
doi:10.2775/81675

© Unia Europejska, 2014

Powielanie dozwolone.

Printed in Belgium

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIELONYM BEZ UŻYCIA CHLORU

Przedmowa



Wraz z wejściem w życie 1 kwietnia 2012 r. europejskiej inicjatywy obywatelskiej Unia Europejska zrobiła wielki krok naprzód w propagowaniu demokracji uczestniczącej. Od tamtej pory opracowano ponad 20 inicjatyw, z których dwie już osiągnęły wymagane progi: zgromadzono ponad 5 milionów podpisów, co oznacza, że obywatele korzystają z tego nowego instrumentu.

Wierzę, że dzięki inicjatywie obywatelskiej Europa jest bliższa obywatelom. Jest bezpośrednim sposobem na przekazanie swoich opinii do Brukseli i umożliwia prawdziwą międzynarodową debatę o sprawach ważnych dla UE.

Inicjatywa obywatelska jest procesem, w którym wszyscy – Komisja, kraje członkowskie i obywatele – ciągle się uczymy. Wciąż jeszcze jest za wcześnie, by wyciągać definitywne wnioski dotyczące sukcesu inicjatywy.

Komisja dokona pierwszej oceny jej funkcjonowania w 2015 r. Komisja uważnie analizuje informacje zwrotne oraz opinie społeczeństwa obywatelskiego, zainteresowanych stron i obywateli ogółem, aby dowiedzieć się, czy procedurę można jeszcze ulepszyć.

Ta zaktualizowana wersja przewodnika powinna przyczynić się do rozpowszechniania informacji o europejskiej inicjatywie obywatelskiej i sprawić, by to innowacyjne narzędzie służące demokracji uczestniczącej było jeszcze skuteczniejsze. Ty też możesz mieć wpływ na prawo UE!

Maroš Šefčovič
wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej

SPIS TREŚCI

CZYM JEST INICJATYWA OBYWATELSKA? NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE	3
JAK UDZIELIĆ POPARCIA INICJATYWIE?	7
JAK CHRONIONE SĄ DANE SYGNATARIUSZY?	11
JAK ZORGANIZOWAĆ INICJATYWĘ? PROCEDURA KROK PO KROKU	13
Procedura w skrócie	14
Etap przygotowań	16
Założenie komitetu obywatelskiego	16
Rejestracja inicjatywy w portalu Komisji	17
Certyfikacja systemu gromadzenia deklaracji online	19
Gromadzenie deklaracji poparcia	20
Poświadczenie ważności deklaracji poparcia	22
Przedłożenie inicjatywy obywatelskiej Komisji	23
MILION PODPISÓW I CO DALEJ?	25
JAK UZYSKAĆ WIĘCEJ INFORMACJI?	27

CZYM JEST INICJATYWA OBYWATELSKA?

NAJWAŻNIEJSZE
INFORMACJE



Czym jest europejska inicjatywa obywatelska?

Dzięki europejskiej inicjatywie obywatelskiej 1 milion obywateli Unii Europejskiej zamieszkałych w co najmniej siedmiu państwach UE może wezwać Komisję do wystąpienia z wnioskiem legislacyjnym w dziedzinie, w której jest do tego uprawniona.

Prawo to zapisane jest w traktatach UE.

Przepisy proceduralne dotyczące europejskiej inicjatywy obywatelskiej określono w rozporządzeniu UE przyjętym przez Parlament Europejski i Radę w lutym 2011 r.¹.

Jakie propozycje mogą być przedmiotem inicjatywy obywatelskiej?

Za pośrednictwem inicjatywy obywatelskiej obywatele zwracają się do Komisji Europejskiej z prośbą o przedłożenie propozycji nowych przepisów w dziedzinie, w której Komisja posiada uprawnienia do przedkładania wniosków legislacyjnych (np. środowisko, rolnictwo, transport, zdrowie publiczne).

Kto może wystąpić z europejską inicjatywą obywatelską?

Wystąpić z inicjatywą obywatelską może każdy obywatel UE (obywatel kraju należącego do UE) w wieku uprawniającym do głosowania² w wyborach do Parlamentu Europejskiego (18 lat we wszystkich krajach z wyjątkiem Austrii, gdzie jest to 16 lat). Inicjatywę musi zorganizować komitet obywatelski liczący co najmniej siedmiu obywateli UE zamieszkałych w siedmiu różnych państwach członkowskich UE.

Za zarządzanie inicjatywą na wszystkich etapach procedury odpowiada komitet obywatelski.

Europejskimi inicjatywami obywatelskimi nie mogą kierować organizacje. Niemniej jednak dowolny podmiot może promować lub wspierać proponowane inicjatywy, pod warunkiem że robi to z zachowaniem zasady pełnej przejrzystości.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej: (<http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/legislative-framework>)

² Nie jest wymagane wcześniejsze zarejestrowanie się do głosowania w wyborach, wystarczy być w odpowiednim wieku.

Kto może poprzeć europejską inicjatywę obywatelską?

Udzielić poparcia inicjatywie może każdy obywatel UE (obywatel kraju należącego do UE) w wieku uprawniającym do głosowania³ w wyborach do Parlamentu Europejskiego (18 lat we wszystkich krajach z wyjątkiem Austrii, gdzie jest to 16 lat).

Gdzie znaleźć informacje o inicjatywach w toku?

Wszystkie inicjatywy organizowane w UE są zarejestrowane w jednym portalu, którym zarządza Komisja Europejska:

<http://ec.europa.eu/citizens-initiative>



³ Nie jest wymagane wcześniejsze zarejestrowanie się do głosowania w wyborach, wystarczy być w odpowiednim wieku.

JAK UDZIELIĆ POPARCIA INICJATYWIE?



Udzielić poparcia inicjatywie może każdy obywatel UE (obywatel kraju należącego do UE) w wieku uprawniającym do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego.

Aby podpisać się pod inicjatywą, należy wypełnić dostarczony przez organizatorów formularz deklaracji poparcia dla konkretnej inicjatywy w formie papierowej lub online (jeśli organizatorzy stworzyli do tego celu osobną stronę internetową).

Formularz powinien być zgodny z wzorem przedstawionym w rozporządzeniu w sprawie inicjatywy obywatelskiej i zawierać wszystkie wymagane informacje dotyczące inicjatywy (tytuł, przedmiot, cele itp.) oraz numer, pod jakim została zarejestrowana przez Komisję. Dla pewności można sprawdzić, czy inicjatywa została zarejestrowana w portalu Komisji.

Dane osobowe, jakie należy podać w formularzu, zależą od państwa członkowskiego pochodzenia (kraju, którego wypełniający formularz jest obywatelem, lub kraju zamieszkania). Są to dane, jakich wymagają poszczególne państwa członkowskie – to one bowiem weryfikują później deklaracje poparcia.

Osoby zamieszkałe w jednym państwie UE, lecz posiadające obywatelstwo innego lub osoby posiadające obywatelstwo kilku krajów mogą wybrać, w którym państwie udzielą poparcia w zależności od wymogów dotyczących danych osobowych.

Należy pamiętać, że daną inicjatywę można podpisać tylko raz.

Udzielanie poparcia na papierze

- Należy skorzystać z formularza przeznaczonego dla kraju lub krajów pochodzenia.
- Należy wpisać żądane informacje (różne w zależności od państwa członkowskiego).
- Na koniec wystarczy podpisać formularz i wręczyć go organizatorom.

Udzielanie poparcia online

- Należy wejść na stronę organizatorów (link do niej można znaleźć na stronie poświęconej danej inicjatywie w portalu Komisji).
- Należy sprawdzić, czy internetowy system gromadzenia danych uzyskał certyfikat właściwego organu krajowego (organizatorzy muszą opublikować kopię certyfikatu na swojej stronie internetowej). Jest to ważny etap – pozwala zagwarantować, że wprowadzone dane będą chronione i nie zostaną wykorzystane w żadnym innym celu. Wykorzystanie takie byłoby nielegalne.
- Następnie trzeba wprowadzić żądane informacje, nie pomijając żadnych niezbędnych danych wymaganych przez państwo członkowskie.
- W przypadku składania deklaracji poparcia online złożenie podpisu elektronicznego nie jest wymagane.

Po zebraniu wymaganej liczby deklaracji poparcia organizatorzy muszą wysłać je do odpowiednich organów krajowych do weryfikacji.

Organizatorzy i władze krajowe mają obowiązek chronić dane sygnatariuszy i nie mogą podać listy z ich danymi do wiadomości publicznej. Więcej informacji o przetwarzaniu danych osobowych można znaleźć w rozdziale „Jak chronione są dane sygnatariuszy?”.

Dwa przykłady formularzy deklaracji poparcia (do podpisania na papierze):

FINLANDIA

DEKLARACJA POPARCIA DLA EUROPEJSKIEJ INICJATYWY OBYWATELSKIEJ:

O ile nie przewidziano inaczej, wypełnienie wszystkich pól tego formularza jest obowiązkowe.

1. Wszyscy sygnatariusze niniejszego formularza są osobami zamieszkającymi na terytorium lub obywatelami następującego kraju: **FINLANDIA**

2. Numer rejestracji nadany przez Komisję Europejską:

3. Data rejestracji:

4. Adres strony internetowej proponowanej inicjatywy obywatelskiej w rejestrze Komisji Europejskiej:

5. Tytuł proponowanej inicjatywy obywatelskiej:

6. Przedmiot:

7. Główne cele:

8. Imiona i nazwiska oraz adresy e-mail zarejestrowanych osób wyznaczonych do kontaktu:

9. Imiona i nazwiska innych zarejestrowanych organizatorów:

10. Strona internetowa proponowanej inicjatywy obywatelskiej (jeżeli taka istnieje):

Wypełniają
organizatorzy

WYPEŁNIAJĄ SYGNATARIUSZE (DRUKOWANYMI LITERAMI):

„Oświadczam niniejszym, że informacje podane w niniejszym formularzu są prawdziwe i że nie wyrażę dotychczas poparcia dla tej proponowanej inicjatywy obywatelskiej”.

PEŁNE IMIĘ/IMIONA	NAZWISKO/NAZWISKA	MIĘSCIE ZAMIESZKANIA	DATA I MIEJSCE URODZENIA	OBYWATELSTWO	DATA I PODPIS(Ć)

(*) Podpis nie jest obowiązkowy, jeśli formularz składany jest elektronicznie za pomocą systemu zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 6 rozporządzenia (UE) nr 211/2011.

Oświadczenie o ochronie danych osobowych: Zgodnie z art. 10 dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, dane osobowe podane na niniejszym formularzu zostaną udostępnione jedynie właściwym organom w celu weryfikacji i poświadczenia liczby ważnych deklaracji poparcia otrzymanych w sprawie tej proponowanej inicjatywy obywatelskiej (zob. art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej) oraz w razie konieczności dalej przetwarzane na potrzeby postępowań administracyjnych lub sądowych dotyczących tej proponowanej inicjatywy obywatelskiej (zob. art. 12 rozporządzenia (UE) nr 211/2011). Danych tych nie można wykorzystywać do żadnych innych celów. Osoby, których dotyczą dane, mają prawo dostępu do swoich danych osobowych. Wszystkie deklaracje poparcia zostaną zniszczone najpóźniej 18 miesięcy po dacie zarejestrowania proponowanej inicjatywy obywatelskiej lub, w przypadku procedur administracyjnych lub prawnych, najpóźniej tydzień po dacie zakończenia wspomnianych procedur.

AUSTRIA

DEKLARACJA POPARCIA DLA EUROPEJSKIEJ INICJATYWY OBYWATELSKIEJ:

O ile nie przewidziano inaczej, wypełnienie wszystkich pól tego formularza jest obowiązkowe.

1. Wszyscy sygnatariusze niniejszego formularza posiadają numer osobistego dokumentu tożsamości: **AUSTRIA**

Zob. część C załącznika III do rozporządzenia (UE) nr 211/2011 w odniesieniu do numerów osobistych dokumentów tożsamości, z których jeden musi zostać podany

2. Numer rejestracji nadany przez Komisję Europejską:

3. Data rejestracji:

4. Adres strony internetowej proponowanej inicjatywy obywatelskiej w rejestrze Komisji Europejskiej:

5. Tytuł proponowanej inicjatywy obywatelskiej:

6. Przedmiot:

7. Główne cele:

8. Imiona i nazwiska oraz adresy e-mail zarejestrowanych osób wyznaczonych do kontaktu:

9. Imiona i nazwiska innych zarejestrowanych organizatorów:

10. Strona internetowa proponowanej inicjatywy obywatelskiej (jeżeli taka istnieje):

Wypełniają
organizatorzy

WYPEŁNIAJĄ SYGNATARIUSZE (DRUKOWANYMI LITERAMI):

„Oświadczam niniejszym, że informacje podane w niniejszym formularzu są prawdziwe i że nie wyrażę dotychczas poparcia dla tej proponowanej inicjatywy obywatelskiej”.

PEŁNE IMIĘ/IMIONA	NAZWISKO/NAZWISKA	MIĘSCIE ZAMIESZKANIA (ulica, numer, kod pocztowy, miejscowość, kraj)	DATA I MIEJSCE URODZENIA	OBYWATELSTWO	TYP I NUMER OSOBISTEGO DOKUMENTU TOŻSAMOŚCI	DATA I PODPIS(Ć)

(*) Podpis nie jest obowiązkowy, jeśli formularz składany jest elektronicznie za pomocą systemu zbierania deklaracji online, o którym mowa w art. 6 rozporządzenia (UE) nr 211/2011.

Oświadczenie o ochronie danych osobowych: Zgodnie z art. 10 dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, dane osobowe podane na niniejszym formularzu zostaną udostępnione jedynie właściwym organom w celu weryfikacji i poświadczenia liczby ważnych deklaracji poparcia otrzymanych w sprawie tej proponowanej inicjatywy obywatelskiej (zob. art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 211/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie inicjatywy obywatelskiej) oraz w razie konieczności dalej przetwarzane na potrzeby postępowań administracyjnych lub sądowych dotyczących tej proponowanej inicjatywy obywatelskiej (zob. art. 12 rozporządzenia (UE) nr 211/2011). Danych tych nie można wykorzystywać do żadnych innych celów. Osoby, których dotyczą dane, mają prawo dostępu do swoich danych osobowych. Wszystkie deklaracje poparcia zostaną zniszczone najpóźniej 18 miesięcy po dacie zarejestrowania proponowanej inicjatywy obywatelskiej lub, w przypadku procedur administracyjnych lub prawnych, najpóźniej tydzień po dacie zakończenia wspomnianych procedur.

JAK CHRONIONE SĄ DANE SYGNATARIUSZY?



Na wszystkich etapach procedury wszystkie zaangażowane strony muszą przestrzegać obowiązujących przepisów z zakresu ochrony danych⁴. Przede wszystkim, przed przystąpieniem do gromadzenia deklaracji poparcia, organizatorów może obowiązywać wymóg powiadomienia urzędów ochrony danych⁵ w krajach, w których gromadzone będą dane.

Rozporządzenie w sprawie inicjatywy obywatelskiej zawiera również szczegółowe przepisy z zakresu ochrony danych.

Organizatorzy muszą:

- › wprowadzić w życie odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu ochrony danych osobowych przed ich przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem lub przypadkową utratą, zmianą, ich nieupoważnionym ujawnieniem lub nieupoważnionym dostępem do nich – w szczególności w przypadku gdy przetwarzanie takich danych obejmuje ich przesyłanie za pomocą sieci – oraz przed wszystkimi innymi niezgodnymi z prawem formami przetwarzania,
- › zagwarantować, że dane osobowe zebrane do celów danej inicjatywy obywatelskiej nie będą wykorzystywane do żadnych innych celów niż udzielenie poparcia dla tej inicjatywy,
- › zniszczyć wszystkie deklaracje poparcia otrzymane w związku z tą inicjatywą oraz wszelkie ich kopie najpóźniej w ciągu miesiąca od przedłożenia inicjatywy Komisji lub w ciągu 18 miesięcy od daty jej rejestracji, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza⁶.

Organizatorzy inicjatywy obywatelskiej mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności i podlegać w związku z tym sankcjom w przypadku naruszenia przepisów rozporządzenia w sprawie inicjatywy obywatelskiej, a zwłaszcza bezprawnego wykorzystania danych.

Organy krajowe muszą:

- › wykorzystać dane osobowe wyłącznie w celu zweryfikowania deklaracji poparcia,
- › zniszczyć wszystkie deklaracje poparcia oraz ich kopie najpóźniej w ciągu miesiąca od zweryfikowania liczby ważnych deklaracji poparcia⁶.

⁴ Akty prawne wynikające z dyrektywy nr 95/46/WE

⁵ http://ec.europa.eu/justice/data-protection/bodies/authorities/eu/index_en.htm

⁶ Deklaracje poparcia mogą być przechowywane dłużej, jeżeli jest to niezbędne do celów czynności administracyjnych lub prawnych związanych z inicjatywą. W takim przypadku organizatorzy muszą zniszczyć wszystkie deklaracje poparcia i ich kopie najpóźniej tydzień po zakończeniu wspomnianych czynności decyzyjną końcową.

JAK ZORGANIZOWAĆ INICJATYWĘ?

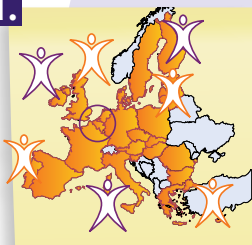
PROCEDURA
KROK PO KROKU



Procedura w skrócie

POCZĄTEK

1.



Przygotuj inicjatywę
i załóż komitet
obywatelski

2.



Zarejestruj inicjatywę

Komisja udziela odpowiedzi
w ciągu 2 miesięcy

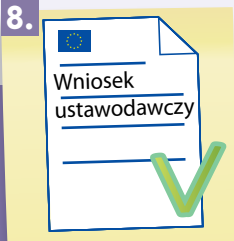
3.



Chcesz zbierać głosy
online?
Uzyskajcie certyfikat
dla systemu.

Organ krajowy odpowiada
w ciągu miesiąca

8.



Jeśli Komisja postanowi podjąć
działania w następstwie inicjatywy:
z chwilą przyjęcia przez Komisję
wniosku ustawodawczego
rozpoczyna się proces
ustawodawczy

GROMADŹ GŁOSY!

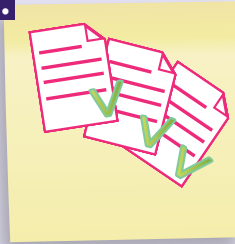
4.



Zbierz deklaracje poparcia w co najmniej siedmiu krajach UE

Maksymalnie 12 miesięcy

5.



Przekaż deklaracje organom krajowym do weryfikacji

Organ krajowy odpowiada w ciągu 3 miesięcy

PRZEDŁÓŹ INICJATYWĘ!

7.



Komisja analizuje inicjatywę i przygotowuje odpowiedź po spotkaniu z organizatorami i po publicznym wysłuchaniu w Parlamencie Europejskim

Komisja udziela odpowiedzi w ciągu 3 miesięcy

6.



Masz co najmniej **1 milion** podpisów?
Przedłóż inicjatywę Komisji



Etap przygotowań

Najpierw trzeba sprawdzić, czy europejska inicjatywa obywatelska to rzeczywiście najlepszy sposób realizacji danego pomysłu. Należy pamiętać o tym, że inicjatywa obywatelska musi być dla Komisji Europejskiej wezwaniem do zaproponowania nowych przepisów i musi dotyczyć dziedziny, w której Komisja posiada uprawnienia do działania⁷. Zalecamy zapoznanie się z istniejącymi przepisami unijnymi. Można też rozważyć inne formy zwracania się do instytucji UE, które mogą okazać się właściwsze dla danej sprawy. Inne możliwości to skierowanie petycji do Parlamentu Europejskiego, udział w konsultacjach społecznych bądź wniesienie skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich⁸.

Więcej informacji na temat wymogów związanych z organizacją inicjatywy można znaleźć w rozdziale „Rejestracja inicjatywy w portalu Komisji”.



Założenie komitetu obywatelskiego

Przed wystąpieniem z inicjatywą należy ustanowić komitet składający się z co najmniej siedmiu obywateli UE (obywateli krajów należących do UE) w wieku uprawniającym do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego⁹ i zamieszkających w co najmniej siedmiu różnych krajach UE. Członkowie komitetu nie muszą posiadać obywatelstwa siedmiu różnych krajów UE. Przy rejestracji inicjatywy w Komisji wystarczy podać dane członków komitetu spełniających powyższe kryteria i niebędących posłami do Parlamentu Europejskiego i opublikować ich imiona i nazwiska na stronie Komisji poświęconej inicjatywie.

Komitet taki jest uznawany za oficjalnego „organizatora” inicjatywy obywatelskiej i odpowiada za przeprowadzenie jej przez wszystkie etapy procedury.

Komitet musi wyznaczyć spośród swoich członków reprezentanta i jego zastępcę, którzy będą wypowiadać się i podejmować działania w jego imieniu.

⁷ Więcej informacji na temat uprawnień Komisji:
<http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/competences>

⁸ Inne sposoby wpływania na kształtowanie polityki UE:
<http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/alternative-ways-eu>

⁹ Nie jest wymagane wcześniejsze zarejestrowanie się do głosowania w wyborach, wystarczy być w odpowiednim wieku (18 lat we wszystkich krajach z wyjątkiem Austrii, gdzie jest to 16 lat).



Rejestracja inicjatywy w portalu Komisji

Przed przystąpieniem do zbierania deklaracji poparcia wśród obywateli należy zarejestrować swoją inicjatywę w portalu Komisji, w części poświęconej inicjatywie obywatelskiej:

<http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/how-to-register>



Aby zarejestrować inicjatywę, organizatorzy muszą podać następujące informacje w jednym z 24 języków urzędowych UE:

- tytuł inicjatywy (nie więcej niż 100 znaków),
- przedmiot inicjatywy (nie więcej niż 200 znaków),
- opis celów inicjatywy (nie więcej niż 500 znaków),
- postanowienia traktatów UE istotne dla zaproponowanych działań¹⁰,
- dane osobowe siedmiu członków komitetu (imiona i nazwiska, adresy pocztowe, obywatelstwo i daty urodzenia), ze wskazaniem reprezentanta i jego zastępcy oraz ich adresów e-mail i numerów telefonu),
- dokumenty potwierdzające pełne imiona i nazwiska, adresy pocztowe, obywatelstwo i daty urodzenia siedmiu członków komitetu,
- wszelkie źródła finansowania i wsparcia inicjatywy (znane w chwili rejestracji) w kwocie od 500 euro rocznie na jednego sponsora.

Organizatorzy mogą również dodać:

- adres strony internetowej proponowanej inicjatywy (jeżeli istnieje taka strona),
- załącznik z bardziej szczegółowymi informacjami na temat inicjatywy,
- projekt aktu prawnego.

¹⁰ Więcej informacji na temat traktatów UE:
<http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/competences>

Warunki

Rejestracja nie odbywa się automatycznie. Zanim inicjatywa zostanie oficjalnie zarejestrowana i opublikowana w portalu, Komisja ma dwa miesiące, aby sprawdzić, czy:

- ▶ utworzony został komitet obywatelski i wyznaczono osoby do kontaktu,
- ▶ inicjatywa nie wykracza wyraźnie poza uprawnienia Komisji do przedłożenia wniosku w sprawie aktu prawnego w celu wprowadzenia w życie traktatów,
- ▶ inicjatywa nie jest oczywistym nadużyciem, nie jest w sposób oczywisty niepoważna lub dokuczliwa,
- ▶ inicjatywa nie jest w sposób oczywisty sprzeczna z wartościami UE określonymi w traktatach UE¹¹.

Kiedy inicjatywa zostanie zarejestrowana, reprezentant i jego zastępca uzyskają dostęp do bezpiecznego konta w portalu Komisji, za pośrednictwem którego będą mogli uzyskać informacje na temat kolejnych etapów procedury i które służy do przedkładania Komisji wszelkich materiałów związanych z inicjatywą.

Za pośrednictwem konta można dodać nowe wersje językowe inicjatywy (w innych językach urzędowych UE). Należy zadbać o to, by tłumaczenia były zgodne z oryginałem. Komisja nie opublikuje tłumaczeń, jeżeli okaże się, że tłumaczenie różni się wyraźnie i zasadniczo od oryginału.

Ponadto należy regularnie podawać zaktualizowane informacje dotyczące źródeł wsparcia i finansowania inicjatywy o wartości równej lub przekraczającej 500 euro w przeliczeniu na rok i na sponsora.

Uwaga: — Organizatorzy mogą wycofać zarejestrowaną inicjatywę w dowolnym momencie, o ile nie wystali jeszcze deklaracji poparcia do weryfikacji przez organ krajowy. Wycofanie jest nieodwołalne. Inicjatywy wycofanej nie można zgłosić ponownie, a wraz z jej wycofaniem wszystkie deklaracje poparcia tracą ważność. Inicjatywy takie – oznaczone jako wycofane – będzie można nadal zobaczyć w portalu Komisji w części „Nieaktualne inicjatywy”.

— W trosce o przejrzystość teksty zaproponowanych inicjatyw, w przypadku których odmówiono rejestracji, oraz decyzji Komisji zawierających uzasadnienie będą również publikowane na stronie Komisji: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/initiatives/non-registered>

¹¹ Art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej: „Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne Państwom Członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn”.



Certyfikacja systemu gromadzenia deklaracji online

Aby zbierać deklaracje poparcia przez Internet, trzeba stworzyć system gromadzenia deklaracji online spełniający określone wymogi.

System musi gwarantować, że:

- tylko ludzie (a nie komputery) będą w stanie złożyć online formularz deklaracji poparcia,
- dane wpisywane online będą gromadzone i przechowywane z zachowaniem zasad bezpieczeństwa,
- deklaracje poparcia można będzie stworzyć w formacie umożliwiającym ich zweryfikowanie przez właściwe organy krajowe.

Szczegółowe wymogi techniczne i w zakresie bezpieczeństwa, jakie musi spełniać system, zawarte są w stosownym rozporządzeniu (zob. link poniżej).

Aby pomóc organizatorom w stworzeniu swojego systemu, Komisja opracowała oprogramowanie typu *open source*, które spełnia stawiane wymogi.

Przed przystąpieniem do zbierania deklaracji należy zwrócić się o poświadczenie zgodności z wymogami swojego systemu gromadzenia danych online przez właściwy organ w tym państwie UE, w którym przechowywane będą dane.

Certyfikacja jest wymagana również w przypadku, gdy system gromadzenia danych online został oparty na oprogramowaniu Komisji, ponieważ oprogramowanie to jest tylko częścią systemu. Jednak w tej sytuacji uzyskanie certyfikatu jest łatwiejsze.

Organ krajowy ma miesiąc na udzielenie odpowiedzi na wniosek. Po uzyskaniu certyfikatu należy opublikować jego kopię na swojej stronie internetowej.

Uwaga: — Certyfikat można uzyskać przed zarejestrowaniem inicjatywy w Komisji lub po nim.

— Od lipca 2012 r. i z uwagi na problemy, z jakimi mieli do czynienia organizatorzy przy tworzeniu swoich systemów gromadzenia deklaracji online, Komisja tymczasowo proponuje organizatorom umieszczenie ich systemów na swoich stronach.

Więcej informacji: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/hosting>

Przydatne informacje

- Rozporządzenie określające szczegółowe specyfikacje techniczne, z którymi musi być zgodny system: http://eur_lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:301:0003:0009:PL:PDF
- Oprogramowanie *open source* opracowane przez Komisję: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/software>
- Lista organów krajowych poświadczających zgodność systemów gromadzenia deklaracji z wymogami: http://ec.europa.eu/citizens_initiative/public/authorities-online-systems



Gromadzenie deklaracji poparcia

Maksymalnie
12 miesięcy

Kiedy tylko rejestracja inicjatywy zostanie potwierdzona, można rozpocząć gromadzenie deklaracji poparcia. Na ich zebranie przysługuje rok. Deklaracje poparcia można zbierać w formie papierowej lub online.

Do zbierania deklaracji poparcia należy użyć specjalnych formularzy zgodnych z wzorami określonymi w rozporządzeniu w sprawie inicjatywy obywatelskiej i zawierających wszystkie wymagane informacje na temat danej inicjatywy. Informacje te muszą być zgodne z tymi, które zostały opublikowane w portalu Komisji.

Formularz pobrany za pośrednictwem konta organizatora można dostosować do swoich potrzeb. Część pól zostanie wypełniona automatycznie. Można wybrać:

- kraj UE, w którym gromadzone będą deklaracje poparcia,
- język urzędowy UE, w którym będą się wyświetlać nazwy pól formularza,
- język, w którym będą się wyświetlać informacje na temat inicjatywy (należy wybrać spośród języków, w których proponowana inicjatywa została opublikowana w portalu).

Ochrona danych

Na wszystkich etapach procedury należy przestrzegać obowiązujących przepisów z zakresu ochrony danych. Przede wszystkim, przed przystąpieniem do gromadzenia deklaracji poparcia, organizatorzy mogą być zobowiązani do powiadomienia urzędów ochrony danych¹² w krajach, w których gromadzone będą dane. Więcej informacji o przetwarzaniu danych osobowych można znaleźć w rozdziale „Jak chronione są dane sygnatariuszy?”.

Minimalna liczba sygnatariuszy na państwo członkowskie

Nie trzeba zbierać deklaracji we wszystkich 28 państwach członkowskich UE. Trzeba jednak zgromadzić minimalną liczbę deklaracji z co najmniej siedmiu państw członkowskich (wymagane liczby przedstawiono w tabeli poniżej).

Uwaga: Deklaracje poparcia zebrane w państwach członkowskich, w których nie zostało osiągnięte wymagane minimum na kraj, zostaną uwzględnione przy obliczaniu progu 1 miliona podpisów.

MINIMALNA LICZBA SYGNATARIUSZY NA PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE W PRZYPADKU INICJATYW ZAREJESTROWANYCH OD 1 LIPCA 2014 R.¹³

Austria		13 500
Belgia		15 750
Bułgaria		12 750
Chorwacja		8 250
Cypr		4 500
Czechy		15 750
Dania		9 750
Estonia		4 500
Finlandia		9 750
Francja		55 500
Grecja		15 750
Hiszpania		40 500
Holandia		19 500
Irlandia		8 250
Litwa		8 250
Łotwa		6 000
Luksemburg		4 500
Malta		4 500
Niemcy		72 000
Polska		38 250
Portugalia		15 750
Rumunia		24 000
Słowacja		9 750
Słowenia		6 000
Szwecja		15 000
Węgry		15 750
Wielka Brytania		54 750
Włochy		54 750

¹³ Informacje dotyczące liczby sygnatariuszy w przypadku inicjatyw obywatelskich zarejestrowanych przed 1 lipca 2014 r. można znaleźć pod adresem: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/signatories>.



Organ krajowy odpowiada
w ciągu **3 miesięcy**

Poświadczenie ważności deklaracji poparcia

Po zakończeniu gromadzenia głosów poparcia dla inicjatywy należy zwrócić się do właściwego organu krajowego w każdym kraju UE, w którym zbierano deklaracje poparcia, o potwierdzenie liczby ważnych deklaracji poparcia zebranych w danym kraju.

O potwierdzenie ważności należy się zwracać oddzielnie i tylko raz w każdym państwie członkowskim, w którym zbierano deklaracje poparcia.

Można w tym celu przesłać deklaracje poparcia w wersji papierowej lub elektronicznej. Należy oddzielić deklaracje w formie papierowej od deklaracji zgromadzonych za pośrednictwem systemu internetowego oraz tych, które zostały podpisane elektronicznie przy użyciu podpisu elektronicznego.

Deklaracje poparcia zebrane online można albo wydrukować i przesłać pocztą, albo przesłać elektronicznie w zabezpieczony sposób, np. jako zaszyfrowane pliki na dysku CD-ROM. Mogą to być również pliki XML, o ile dany urząd krajowy może przyjąć je w tym formacie (informacje na ten temat można znaleźć w portalu Komisji). Oprogramowanie opracowane przez Komisję umożliwia eksport deklaracji w formacie XML.

Organy krajowe mają trzy miesiące na poświadczenie liczby ważnych deklaracji poparcia. Zastosują one w tym celu odpowiednie metody, np. oparte na losowym doborze próby.

Zaleca się zebranie większej liczby deklaracji poparcia niż wymagana, gdyż może się okazać, że organy krajowe w trakcie kontroli nie poświadczą ważności wszystkich głosów.

Przydatne informacje

- Lista organów krajowych poświadczających liczbę ważnych deklaracji poparcia:
<http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/authorities-verification>



Przedłożenie inicjatywy obywatelskiej Komisji

Po otrzymaniu od właściwych organów krajowych certyfikatów poświadczających liczbę ważnych deklaracji poparcia (w sumie 1 milion i osiągnięte progi w przypadku co najmniej siedmiu państw członkowskich) można przedłożyć inicjatywę do rozpatrzenia przez Komisję.

- Należy pamiętać, że na organizatorach spoczywa prawny obowiązek zniszczenia wszystkich deklaracji poparcia oraz ich kopii najpóźniej w ciągu miesiąca od przedłożenia inicjatywy lub 18 miesięcy od daty jej rejestracji (jeżeli nie uda się zebrać liczby deklaracji poparcia wymaganej do jej przedłożenia).

MILION PODPISÓW

I CO DALEJ?



W ciągu trzech miesięcy od daty przedłożenia inicjatywy obywatelskiej, która uzyskała wymaganą liczbę deklaracji poparcia:

- przedstawiciele Komisji spotkają się z organizatorami, aby mogli oni szczegółowo wyjaśnić kwestie, jakich dotyczy inicjatywa,
- organizatorzy będą mogli zaprezentować inicjatywę podczas wystąpienia publicznego zorganizowanego w Parlamencie Europejskim,
- po dokładnym przeanalizowaniu inicjatywy Komisja przyjmie oficjalne stanowisko, w którym wyjaśni, czy zamierza podjąć działania, i uzasadni swoją decyzję.

Komunikat Komisji będzie miał formę oficjalnego dokumentu przyjętego przez kolegium komisarzy i opublikowanego we wszystkich językach urzędowych UE.

Jeżeli w odpowiedzi na inicjatywę obywatelską Komisja zdecyduje się zaproponować nowe przepisy, rozpoczyna się zwykły proces opracowywania wniosku ustawodawczego Komisji (obejmujący odpowiednio konsultacje społeczne, ocenę skutków itp.). Po zatwierdzeniu wniosku ustawodawczego przez Komisję przedkłada go ona ustawodawcy (Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, a w niektórych przypadkach tylko Radzie). Dopiero po zatwierdzeniu przez ustawodawcę projekt staje się aktem prawnym.

JAK UZYSKAĆ
WIĘCEJ
INFORMACJI?



Portal Komisji i rejestr inicjatyw obywatelskich

.....
<http://ec.europa.eu/citizens-initiative>
.....

W portalu można znaleźć:

- informacje o wszystkich inicjatywach obywatelskich uporządkowanych według statusu (trwające, zakończone, nieaktualne itp.),
- wyszukiwarkę, za pomocą której można znaleźć inicjatywy poświęcone konkretnym tematom,
- szczegółowe informacje o przepisach dotyczących inicjatywy obywatelskiej, listę właściwych organów krajowych, instrukcje oraz odpowiedzi na często zadawane pytania,
- formularz rejestracyjny,
- dostęp do specjalnego konta dla organizatorów inicjatywy, za pośrednictwem którego można wykonywać czynności proceduralne związane z inicjatywą zarejestrowaną w Komisji.

Na inne pytania odpowie Europe Direct

Tel.: 00 800 6 7 8 9 10 11*

E-mail: <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/contact-form>

Czat: http://europa.eu/europedirect/web_assistance/index_pl.htm

Można również skontaktować się z ośrodkiem Europe Direct w swoim kraju. Ośrodek Europe Direct można znaleźć tutaj:

http://europa.eu/europedirect/meet_us/index_pl.htm

.....
* Większość połączeń jest bezpłatna, jednak niektórzy operatorzy mogą naliczać za nie opłatę. Oplacie mogą również podlegać połączenia z budek telefonicznych i hoteli.

Ważna informacja

Niniejsza publikacja zawiera informacje ogólne dotyczące przepisów regulujących europejską inicjatywę obywatelską. Nie jest ona prawnie wiążąca i nie przedstawia tematu w sposób wyczerpujący.

Szczegółowe przepisy zawiera rozporządzenie (UE) nr 211/2011 w sprawie inicjatywy obywatelskiej:

<http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/legislative-framework>



NOWE PRAWO PRZYSŁUGUJĄCE OBYWATEŁOM UE

**TY TEŻ MOŻESZ
MIEĆ WPŁYW
NA PRAWO UE!**

Dowiedz się więcej o nowej metodzie
kształtowania polityki UE:

<http://ec.europa.eu/citizens-initiative>



Urząd Publikacji